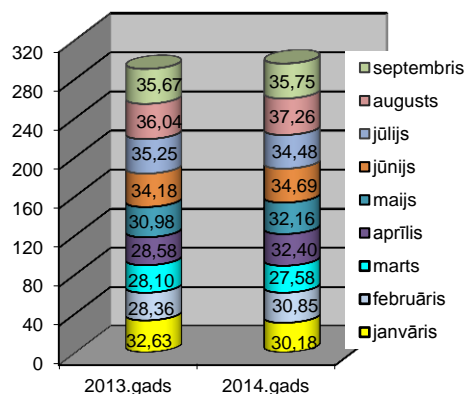

Naftas produktu (degvielas) aprīte 2014.gada deviņos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

milj.EUR 1.attēls

2014.gada deviņos mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **295,35 milj. EUR**, kas ir par 5,55 milj. EUR jeb **2 % vairāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā.

Salīdzinot ar 2013.gada attiecīgo periodu akcīzes nodokļa ieņēmumi šogad palielinājušies:

- par dīzeļdegvielu, ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela un dīzeļdegvielu, kuru izmanto par kurināmo – par 7,31 milj. EUR jeb 4%;
- par sašķidrināto naftas gāzi, kuru izmanto kā degvielu – par 1,92 milj. EUR jeb 41%

Akcīzes nodokļa ieņēmumi samazinājušies:

- par svinu nesaturošo benzīnu – par 3,31milj. EUR jeb 4%;
- par degvielleļļu – par 0,36 milj. EUR jeb 93% (skatīt 1.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2014.gadā ietekmē:

- naftas produktu realizācijas apjomu pieaugums kopumā par 1%, tai skaitā dīzeļdegvielai par 7% un autogāzei par 12%;
- naftas produktu patēriņa struktūras izmaiņas – 2014.gada 9 mēnešos, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, pieaudzis dīzeļdegvielas un naftas gāzes īpatsvars, attiecīgi samazinoties benzīna īpatsvaram kopējā realizācijā, t.i., – naftas produktus ar lielāku akcīzes nodokļa likmi aizstāj produkti ar zemāku akcīzes nodokļa likmi (skatīt 4. nodaļu);
- likumā „Par akcīzes nodokli” noteikto akcīzes nodokļa atbrīvojumu un samazinātās nodokļa likmes piemērošana;
- akcīzes nodokļa likmes palielināšana autogāzei (skatīt 4.pielikumu).

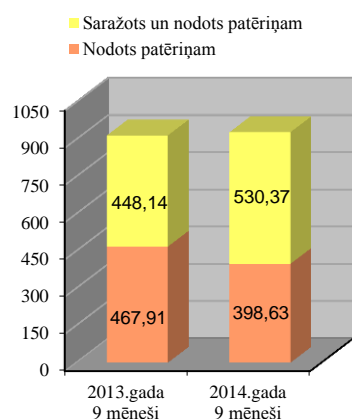
2. Naftas produktu (degvielas) aprītē iesaistītās personas

Latvijā 2014.gada 30.septembrī bija spēkā esošas speciālās atļaujas (licences) darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu:

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 82;
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 2;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 46;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 36;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 131.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 2.attēls

2014.gada 9 mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodoti naftas produkti (degviela) **929 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 12,95 tūkst. tonnām jeb par **1% vairāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā.

Palielinājies patēriņam nodotais apjoms:

- dīzeļdegvielai, ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela, iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu un dīzeļdegvielu, kurai piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa (turpmāk – dīzeļdegviela) – par 42,59 tūkst. tonnām jeb 7%;
- sašķidrinātajai naftas gāzei, kuru izmanto par degvielu (turpmāk – autogāze) – par 4,73 tūkst. tonnām jeb 12%;
- sašķidrinātajai naftas gāzei, kuru izmanto par kurināmo (turpmāk – kurināmā gāze) – par 2,20 tūkst. tonnām jeb 9%.

Vienlaikus **samazinājies** patēriņam nodotais daudzums:

- benzīnam, ieskaitot benzīnu, kuram pievienots no lauksaimniecības izejvielām iegūts etilspirts (turpmāk – benzīns) – par 5,18 tūkst. tonnām jeb 3%;
- petrolejai (ieskaitot reaktīvo degvielu) – par 29,53 tūkst. tonnām jeb 32%, kas skaidrojams ar to, ka tiek atšķirīgi uzskaitīts reaktīvās degvielas apjoms, kuru piegādā gaisa kuģu apgādei;
- degvieļļai – par 1,03 tūkst. tonnām jeb 31%;
- naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” – par 0,97 tūkst. tonnām jeb 18% (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu).

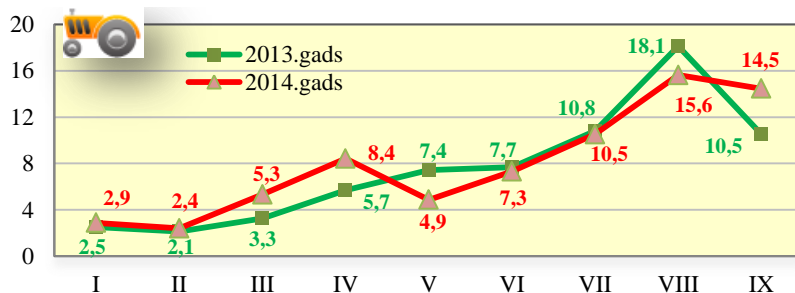
Līderpozīcijās, vērtējot pēc šī gada deviņos mēnešos kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma, atrodas SIA „Statoil Fuel & Retail Latvia”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R”. Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc 2014.gada deviņos mēnešos kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti *3.pielikumā*.

2014.gada 9 mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti, sajaukti, iezīmēti (marķēti), apstrādāti, fasēti (turpmāk – saražoti) naftas produkti **723,97 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 119,47 tūkst. tonnām jeb 20% vairāk kā 2013.gada attiecīgajā periodā. Saražoto naftas produktu kopējā apjoma palielinājums galvenokārt saistīts ar to, ka šogad par 35% palielinājies biodīzeļdegvielas ražošanas apjoms, kā arī par 25% pieaudzis sajauktās dīzeļdegvielas apjoms (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

Lielākā daļa no akcīzes preču noliktavās saražoto naftas produktu apjoma ir nodoti patēriņam Latvijā.

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem - nodošana patēriņam

(tūkst. tonnas) 3.attēls

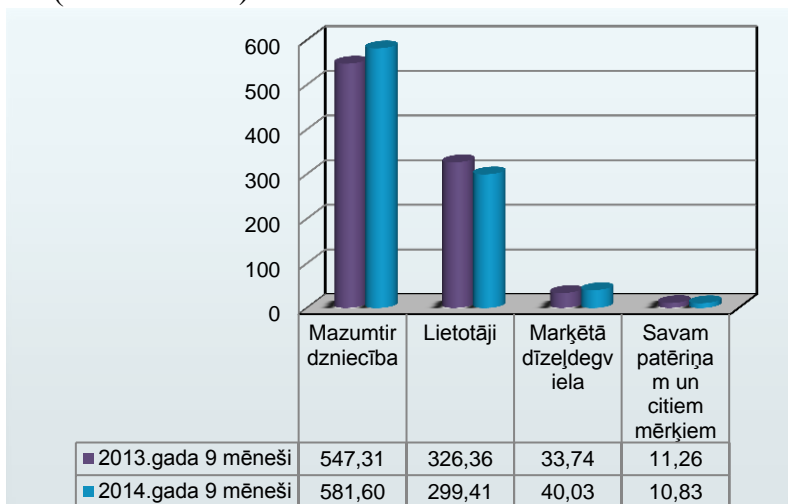
Piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, **2014.gada deviņos mēnešos** realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas **71,82 tūkst. tonnas** dīzeļdegvielas, kas ir par 3,66 tūkst. tonnām jeb **5%**

vairāk kā 2013.gada attiecīgajā periodā.

Lauku atbalsta dienests, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011.gada 3.maija noteikumiem Nr.344 „Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem” lauksaimniecības produkcijas ražotājiem 2014./2015.saimnieciskajā gadā, par vienu atbilstošās platības hektāru uz 29.oktobri ir piešķīris 86,5 litrus dīzeļdegvielas, kam piemēro akcīzes nodokļa atbrīvojumu.

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnas) 4.attēls

2014.gada 9 mēnešos kopumā Latvijā realizētas **931,87 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 13,20 tūkst. tonnām jeb **1% vairāk** kā 2013.gada deviņos mēnešos. Pieaudzis mazumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoms un lietotājiem realizētās iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas apjoms, savukārt samazinājies

lietotājiem vairumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoms, kā arī naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem.

Vērtējumā pa produktu kategorijām – **palielinājies** realizācijas apjoms dīzeļdegvielai (par 7%), autogāzei (par 13%), kurināmai gāzei (par 9%). **Samazinājies** realizācijas apjoms benzīnam (par 3%), petrolejai (par 32%), degvieleļļai (par 57%) un naftas produktiem, kuri tiek iekļauti grupā „citi” (par 3%) (skatīt 2.pielikuma. 2.tabulu).

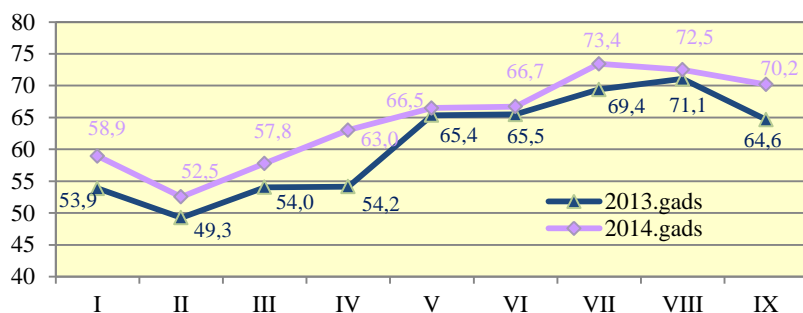
Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 5.attēls

2014.gada deviņos mēnešos, salīdzinot ar 2013.gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas un sašķidrinātās naftas gāzes īpatsvars attiecīgi samazinoties benzīna un petrolejas īpatsvaram (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnas) 6.attēls

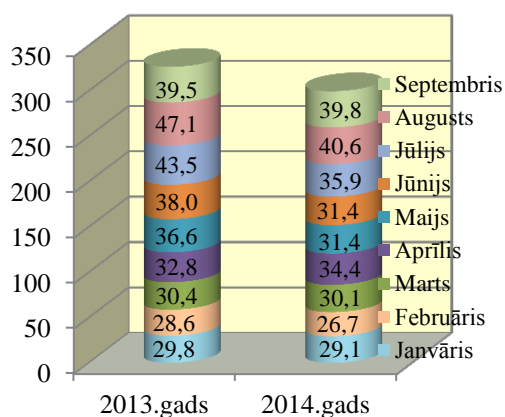
2014.gada 9 mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **581,60 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 34,29 tūkst. tonnām jeb **6% vairāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā.

Par 34,79 tūkst. tonnām jeb 10% palielinājies mazumtirdzniecībā realizētās dīzeļdegvielas apjoms, kā arī par 4,78 tūkst. tonnām jeb 13% pieaudzis realizētās autogāzes apjoms. Turpretī realizētā benzīna apjoms samazinājies par 5,23 tūkst. tonnām jeb 3% (skatīt 2.pielikuma 2.1.tabulu).

Lielākie **komersanti** pēc 2014.gada deviņos mēnešos **mazumtirdzniecībā** realizētā degvielas apjoma uzskaitīti **3.pielikumā**.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem

(tūkst. tonnas) 7.attēls

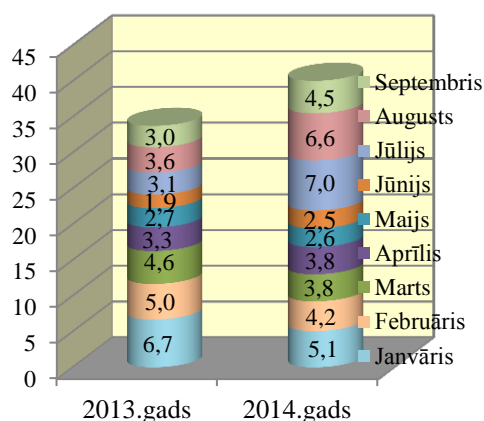

2014.gada 9 mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **299,41 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 26,95 tūkst. tonnām jeb **8% mazāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.2.tabulu).

Realizācijas apjoms ievērojami **samazinājies petrolejai**, kas skaidrojams ar to, ka tiek atšķirīgi uzskaitīts reaktīvās degvielas apjoms, kuru piegādā gaisa kuģu apgādei.

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

(tūkst. tonnas) 8.attēls

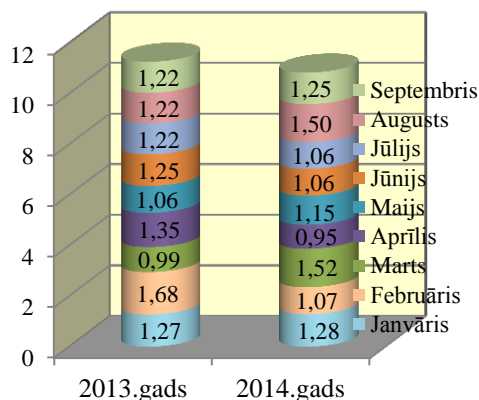
2014.gada 9 mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā **40,03 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 6,29 tūkst. tonnām jeb **19% vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

Realizācijas apjoma pieaugums vērojams juridiskām personām (izmantošanai par kurināmo siltuma ieguvei apkurē vai siltumenerģijas ieguvei produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā) - par 5,29 tūkst. tonnām jeb 29% un kuģu apgādei par 1,46 tūkst. tonnām jeb

14%, bet samazinājies realizētais apjoms fiziskām personām par 0,45 tūkst. tonnām jeb 20% (skatīt 2.pielikuma 2.3.tabulu).

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

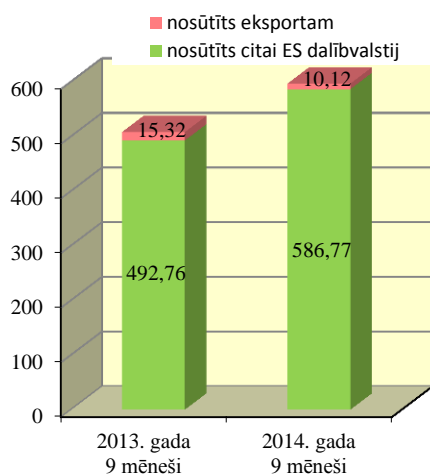
(tūkst. tonnas) 9.attēls

2014.gada 9 mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **10,83 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 0,43 tūkst. tonnām jeb **4% mazāk** kā 2013.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 10.attēls

2014.gada 9 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, kopumā nosūtījuši naftas produktus (degvielu) 596,88 tūkst. tonnu apjomā, tai skaitā 586,77 tūkst. tonnas nosūtītas uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un 10,12 tūkst. tonnas izvestas no akcīzes preču noliktavām to tālākai izvešanai uz trešajām valstīm (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

Nosūtīto naftas produktu apjoms 2014.gada 9 mēnešos, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, palielinājies par 88,81 tūkst. tonnām jeb 17%. Ievērojami pieaudzis nosūtītās dīzeļdegvielas, benzīna un biodīzeļdegvielas apjoms.

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.